

Hagleskuddets effekt

Haglskuddet er dødelig når du treffer viltet med et tilstrekkelig antall hagl som trenger inn i vitale organer. Det vil si at du må ha en patron som gir god nok anslagsenergi, og god nok dekning, til det viltet og de avstander du skyter på. For at du lettere skal finne "din" patron, skal vi gi deg noen tips og enkle huskereglar.

Hastighet

Utgangshastigheten er det viktigste kvalitets-kriteriet for en haglepatron. For at haglene skal få nok anslagsenergi til å trenge inn i viltets vitale organer, må utgangshastigheten være tilstrekkelig høy. Lette hagl mister hastighet (og da også anslagsenergi) raskere enn tyngré hagl, og krever derfor ekstra høy utgangshastighet.

Tommelfingerregelen for utgangshastighet er:

- Lette hagl som tinn, sink og stål (lettere enn 9g/cm³) – minimum 400 m/s
- Tunge hagl som vismut og tungsten (tyngré enn 9,5g/cm³) – minimum 375 m/s

strekkes over 25 meter. Derfor skal du trene på avstandsbedømming, igjen, igjen og igjen...

Å bedømme korte hold er ikke enkelt, men vesentlig for enhver småviltjeger. Det å trene avstandsbedømming er derimot enkelt – gjett først, og skritt opp etterpå.

Skyting på bevegelig mål

Ved skyting på bevegelige mål (sideskudd), må en ha et visst foranhold. Hvor mye en skal holde foran avhenger av målets fart og skytterens teknikk. Den mest brukte teknikken er: "start bak, gå gjennom og forbi". Husk at våpenet skal være i bevegelse i det skuddet avfyres.

Testskyting -treffbilde og spredning

Vil du gjøre det enkelt, kan du ved hjelp av en rull gråpapir og tusj lage dine egne testskiver.

Haglmaterialer

De vanligste haglmaterialene er stål (jern), vismut, Tungsten-matrix, tinn/sink og ulike wolframlegeringer (tungsten). De ulike haglmaterialene har forskjellige

Haglstørrelse

Haglenes størrelse må være tilpasset viltet du jakter på. Du skal velge små hagl til det minste viltet, og store hagl til større småvilt. Da oppnår du riktig kombinasjon av god nok dekning og god nok anslagsenergi til å felle viltet. Ved bruk av lette haglmaterialer som stål, bør du gå opp to haglnummer i forhold til tyngré haglmaterialer – anslagsenergi og dekning blir da tilsvarende som for tyngré haglmaterialer.

Spredning

Noen skudd på pappskive/gråpapir gir deg fort svar. I tillegg til å finne ut om haglsvermen er jevn, vil du få svar på om haglsvermen sitter der du sikter. Gjør den ikke det, kan det hende hagla ikke er godt nok tilpasset. Er du usikker, bør du søke hjelp hos en skyteinstruktør. Ideelt skal ca. 2/3delar av haglsvermen treffe over siktepunktet. Når rypa er "plassert oppå siktekornet", vil den da være midt i haglsvermen.

Avstand

Som en tommelfingerregel kan vi si at haglehold er inntil 30 meter. Skudd mot større småvilt bør ikke

egenskaper med hensyn til egenvekt og hardhet. Vær forsiktig med bruk av de hardeste haglene i områder hvor det er fare for rikosjetter.

Haglmateriale	Egenvekt	Egenskap
Bly	11 g/cm ³	Myk
Vismut	9,8 g/cm ³	Myk
Tungsten-matrix	10,6 g/cm ³	Myk
Stål	7,8 g/cm ³	Hard
Tungsten	9,5 - 15g/cm ³	Hard
Sink	7,1g/cm ³	Hard
Sink/Tinn	7,2g/cm ³	Myk
Tinn	7,3 g/cm ³	Myk

Se www.njff.no for mer informasjon.

Vi gjør deg til en bedre jeger og fisker

Momenter til Haglemerket

Trenings skyting

Skytingen skal omfatte minst 75 skudd med hagle mot bevegelig mål. Alle former for skytetrening, skytekurs og -konkurranser i regi av NJFF godtas.

Avstandsbedømming

Avstandsbedømmingen skal omfatte minst fem mål. Minst to av målene skal være utenfor haglehold (35–50m)

Testskyting

Testskytingen skal omfatte skyting på plate / papir for å se på haglsvermens spredning og treffbilde. Det skal skytes med minimum to ulike trangboringer, og på to ulike avstander.

Alle momentene til Haglemerket må gjennomføres samme kalenderår.

Navn: .....

Skytingen skal omfatte minst 75 skudd med hagle mot bevegelig mål. Alle former for skytetrening, skytekurs og -konkurranser i regi av NJFF godtas.

Trenings skyting, 75 skudd – min. 15 skudd pr. gang.

Dato Antall skudd Forening / Signatur skyteleder

.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

Avstandsbedømming

.....
Dato Forening / Signatur skyteleder

Testskyting på plate / skive

.....
Dato Forening / Signatur skyteleder

Gratulerer! Som treningsvillig og ansvarlig jeger, har du nå gjort deg fortjent til "Haglemerket".

.....
Dato Forening / Signatur skyteleder

